

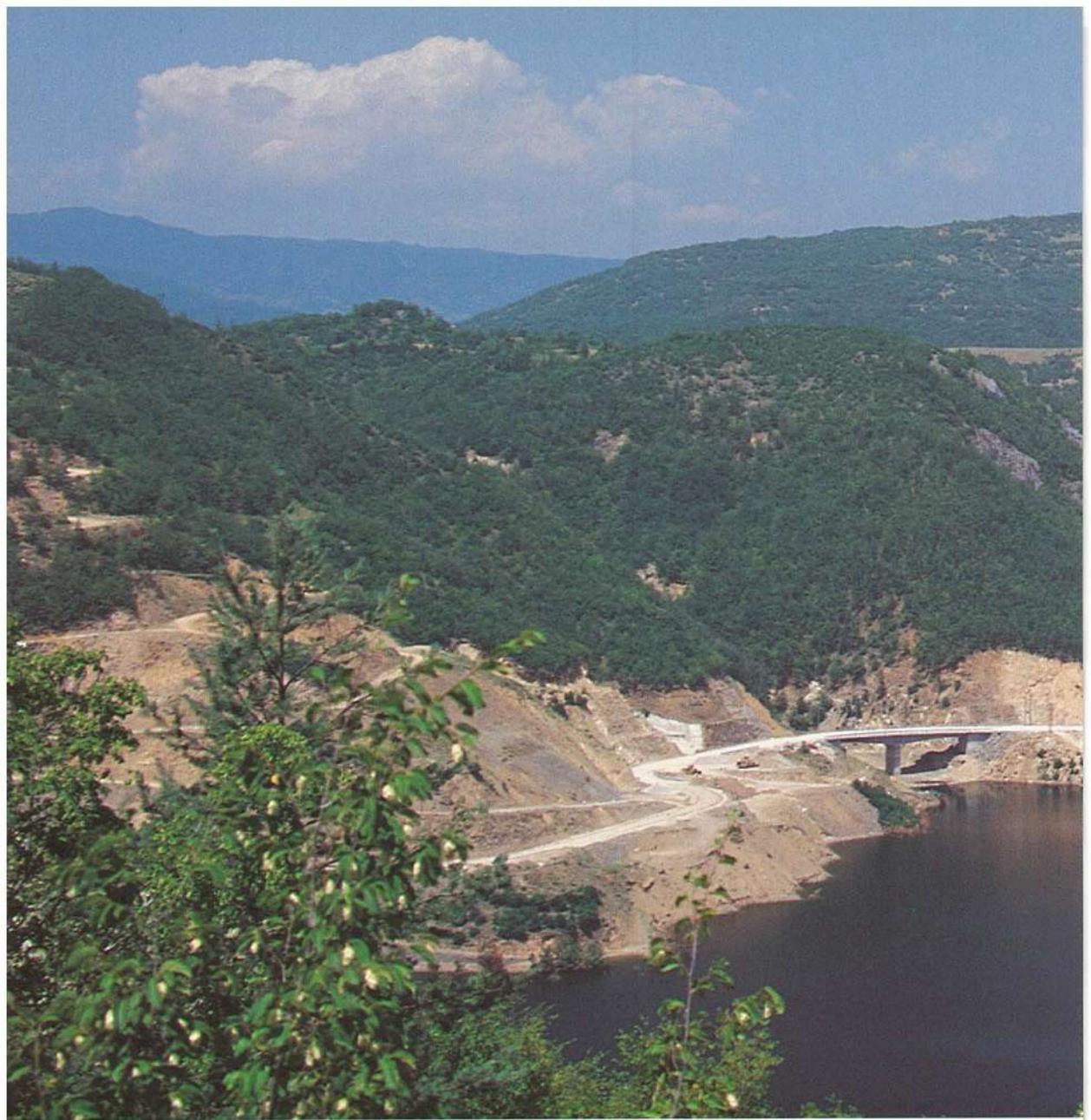
ΟΙ ΟΡΕΙΝΕΣ

Κείμενα: Θεόφιλος Μπασγιουράκης
Φωτογραφίες: Άννα Καλαϊζη

ΠΕΣΤΡΟΦΕΣ

ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δεν έχει περάσει ούτ' ένας χρόνος από τότε, που τα νερά του Νέστου αιχμαλωτίσθηκαν στο «Φράγμα του Θησαυρού».

Μη βρίσκοντας πια διέξοδο στην θάλασσα, κάλυψαν μέσα σε μερικούς μήνες κάθε κοιλότητα εδάφους, σε μια ορεινή διαδρομή 30 περίπου χιλιομέτρων. Έτσι η χώρα μας απέκτησε ένα ακόμη υδροηλεκτρικό και αρ-

δευτικό έργο μεγάλης σημασίας. Ταυτόχρονα ο νομός Δράμας έχει πια να παρουσιάσει μια πελώρια, ανεξερεύνητη μέχρι στιγμής, τεχνητή λίμνη. Αυτή τη λίμνη συναντάμε, καθώς ανηφορίζουμε για το πεστροφοτροφείο του μπάρμπα-Νίκου ή, μισή ώρα πιο πάνω, για το Καρά - Ντερέ. 45 χιλιόμετρα από τη Δράμα το θέαμα είναι στ' αλήθεια εντυπωσιακό. Μέσα στα βουνά, εντελώς ανυποψίαστα, προβάλλει ξαφνικά μια ήρεμη υδάτινη επιφάνεια.

Απρόσιτες οι ακτές, καλυμμένες με πυκνή βλάστηση, που φτάνει μέχρι το νερό. Δεκάδες μέτρα πιο κάτω, στον πυθμένα, φωλιάζουν για πάντα το παλιό στρατιωτικό φυλάκιο των Παππάδων κι οι δύο μικρές γέφυρες του Νέστου. Στο παλιό, γραφικό ταβερνάκι εκεί δίπλα, μια στάση ήταν κάποτε απαραίτητη. Ποιος από τους επισκέτες του Καρά - Ντερέ δεν θυμάται το αγριογύρουνο και τις άλλες λιχουδιές. Μ' αυτές τις αναμνήσεις διασχίζουμε το τό-

ξο της νέας, θεόρατης γέφυρας και περνάμε απέναντι. Ανηφορίζουμε για Σιδηρόνερο, μερικά χιλιόμετρα πιο πάνω. Γι' άλλη μια φορά ακολουθούμε την πινακίδα στ' αριστερά του δρόμου. Δεν μας παίρνει παραπάνω από δέκα λεπτά. Μέσα στους καταπράσινους λόφους ξεπροβάλλουν οι εγκαταστάσεις καλλιέργειας ορεινής πέστροφας του μπάρμπα - Νίκου Λατσίνογλου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η επιφάνεια του νερού στην πεστροφοδέξαμενή είναι ήρεμη. Λίγους πόντους παρακάτω, διακρίνονται οι όγκοι των φαριών. Άλλα παραμένουν σχεδόν ακίνητα, μερικά μετακινούνται νωχελικά.

Παίρνει ο μπάρμπα-Νίκος μια χούφτα τροφή και την διασκορπίζει στο νερό. Ταυτόχρονα σχεδόν τα φάρια ξυπνούν από τον λήθαργο. Αναδύονται αστραπιαία, ταράζουν βίαια το νερό και πέφτουν με λαιμαργία στο εκλεκτό γεύμα. Βυθίζει ο μπάρμπα-Νίκος το μακρύ κοντάρι της απόχης στο νερό. Αμέσως μετά το φέρνει στην επιφάνεια. 7-8 όμορφες πέστροφες αστράφτουν στο φως του ήλιου, μέσα στην απόχη.

Χρόνια τώρα στο πεστροφοτροφείο του Νίκου Λατσίνογλου, αυτή η διαδικασία επαναλαμβάνεται εκατοντάδες, χιλιάδες φορές. Πως όμως δημιουργήθηκε αυτή η μονάδα μέσα στις ερημιές των βουνών της Δράμας;

ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ

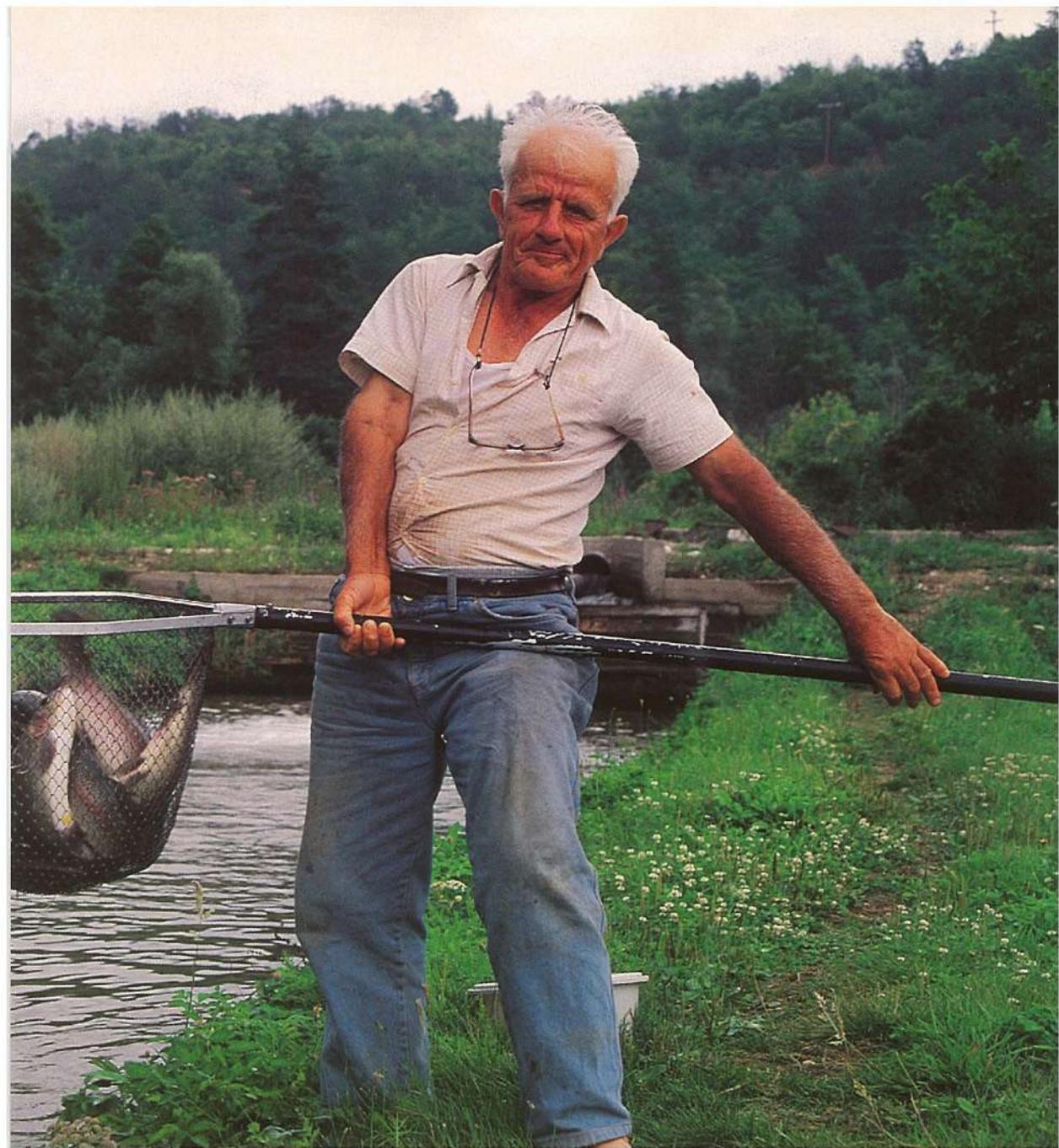
Η ταν Γενάρης του 68, όταν ένα όπλο εκπυρσοκρότησε τυχαία κάπου στα βουνά της Δράμας. Ο Νίκος Λατσίνογλου, που ήταν δίπλα, τραυματίζεται σοβαρά στο δεξί του χέρι. Νέος άνθρωπος ακόμα τότε, γεροδεμένος, υλοτόμος στα πλούσια δάση της περιοχής του, είδε μέσα σε μια στιγμή τη ζωή του να αλλάζει δραματικά. Τους τρεις επόμενους μήνες η ελευθερία του στη φύση φυλακίσθηκε μέσα στους τοίχους του νοσοκομείου.

Σύντροφος τις περισσότερες ώρες τις ημέρας η κυρά-Ευλαμπία, η γυναίκα του. Στις ώρες της μοναξιάς του όμως τον συντρόφευαν οι αναμνήσεις και οι αγωνιώδεις σκέψεις του για το μέλλον. Την φύση την αγαπούσε, δεν ήθελε να την αποχωρισθεί. Τι θα βρισκει να κάνει όμως; Απέρριψε την κτηνοτροφία κι άρχισε να σκέφτεται σοβαρά την πτηνοτροφία. Γρήγορα όμως την απέρριψε κι αυτήν.

"Έφαχνα απεγγνωσμένα για κάπι πρωτότυπο", θα μου πει ο μπάρμπα- Νίκος, "κάπι που δεν είχε καταπιαστεί κανείς στην περιοχή".

Οι μέρες στο νοσοκομείο, όσο κι αν φαίνονταν ατελείωτες, κάποια στιγμή πέρασαν. Ο Νίκος Λατσίνογλου προσπαθεί να προσαρμοσθεί στην νέα πραγματικότητα. Τότε για πρώτη φορά ακούει να γίνεται λάγος για ιχθυοκαλλιέργειες. Ζητάει τα φώτα του φίλου του δασοκόμου Θεολόγου Μαρτιάδη. Αυτός τον παρακινεί να ερευνήσουν

μαζί την καλλιέργεια της πέστροφας, του προτείνει μάλιστα να συνεταιρισθούν.

Οι δύο φίλοι δεν χάνουν το χρόνο τους. Αμέσως πραγματοποιούν ενημερωτική επίσκεψη στον ιχθυογεννητικό σταθμό Έδεσσας. Εκεί για πρώτη φορά συνειδητοποιούν την πραγματικότητα. Η καλλιέργεια της πέστροφας δεν είναι μια τόσο απλή υπό-

Νίκος Λατσίνογλου. Παράδειγμα ανθρώπου που αγωνίζεται και πετυχαίνει τους στόχους του. Χαρούμενος και ακμαίος, είναι δικαιολογημένα περήφανος για τις υπέροχες πέστροφές του. Τα τηλέφωνα της επιχείρησής του είναι: 0521/91 227, 21 652.

θεση. Αντίθετα, ίσως είναι η απαρχή μιας μεγάλης περιπέτειας. Παρ'ολ' αυτά δεν πτοούνται. Γυρίζουν στη Δράμα αποφασισμένοι να πετύχουν.

Αρχίζει ο Νίκος Λατσίνογλου να ψάχνει σ' όλη την περιοχή. Πρώτη προτεραιότητα να βρεθεί ο τόπος με τα κατάλληλα νερά. Τα βουνά της Δράμας είναι πλούσια σε βροχοπτώσεις. Ο, τι νερό περισσεύει καταλήγει σε μικρές και μεγάλες κοίτες, σχηματίζοντας ρυάκια και ρέματα.

Ενα τέτοιο ρέμα χρειάζεται. Ποιο όμως είναι το κατάλληλο;

Συγκεντρώνει ο Νίκος δειγματοληψίες νερού απ' όλη την περιοχή. Τις πηγαίνει στο παράρτημα του Γενικού Χημείου του Κράτους στην Καβάλα. Γίνονται οι αναλύσεις και ο ιχθυολόγος Γιώργος Καβαλάκης, βρίσκει τα νερά μιας περιοχής κατάλληλα για καλλιέργεια πέστροφας. Είναι μια κοιλάδα ανάμεσα στα βουνά, βόρεια του χωριού Παπάδες και δυτικά του χωριού Σιδηρόνερο.

Ενα ρέμα με ψυχρό, καθαρό νερό διασχίζει την κοιλάδα χειμώνα - καλοκαίρι και καταλήγει στο Νέστο.

Γυρίζει ο Νίκος στην κοιλάδα, κάθεται σ'ένα ύψωμα και την παρατηρεί. Κι είναι σαν να βλέπει απέναντι τη μοίρα του.

Κυκλωμένη παντού από λόφους, πυκνά δάση με οργιαστική βλάστηση. Και στη μέση, ανάμεσα σ'ένα φοβερό πετρότοπο, το "ρέμα του", κυλάει με ορμή τα ψυχρά, απίθασα νερά του, που αυτός τώρα πια πρέπει να βρει τρόπους να τα ηρεμήσει. Γιατί εκεί μέσα θα φωλιάσουν οι ελπίδες και τα όνειρά του. Η γη όμως αυτή δεν του ανήκει. Πρέπει να βρει τρόπο, να περιέλθει στην κατοχή ή στην χρήση του.

Αρχίζουν οι επαφές με τον ιδιοκτήτη της γης, το Δημόσιο. Πολλά χαρτιά βλέπει ξαφνικά μπροστά του ο Νίκος. Αυτός, ένας άνθρωπος του δάσους μέχρι τώρα, βρίσκεται μπροστά σε αιτήσεις, γραφεία, προϊσταμένους, αρμόδιους και αναρμόδιους. Σ'όλα αυτά αντιτάσσει το πείσμα και την επιμονή του. Το όραμά του είναι πολύ πιο έντονο από τους γκρίζους τοίχους των υπηρεσιών.

Κι έρχεται η μέρα των σφραγίδων, των τελικών υπογραφών και του πρωτοκόλλου. Το Δημόσιο παραχωρεί στον Νίκο Λατσίνογ-

λου έκταση 5 στρεμμάτων, για εγκατάσταση μονάδος ιχθυοκαλλιέργειας, με τον απαράβατο όρο, ότι η επένδυση θα ολοκληρωθεί μέσα σε μια 3ετία. Σε αντίθετη περίπτωση η έκταση επανέρχεται στην κυριότητα του Δημοσίου. Είναι η πρώτη μεγάλη νίκη του Νίκου στον δρόμο για τους στόχους του.

Να όμως, που ένας άλλος αντίπαλος προβάλλει. Το ανώμαλο πετρώδες έδαφος. Ανθρώποι και μηχανήματα πέφτουν πάνω του και μέρα με τη μέρα το μεταμορφώνουν.

Που και που κάποιοι περαστικοί περνάνε απ' τα διπλανά χωριά και κοντοστέκονται με περιέργεια.

- Τι θα γίνει εδώ; ρωτάνε.

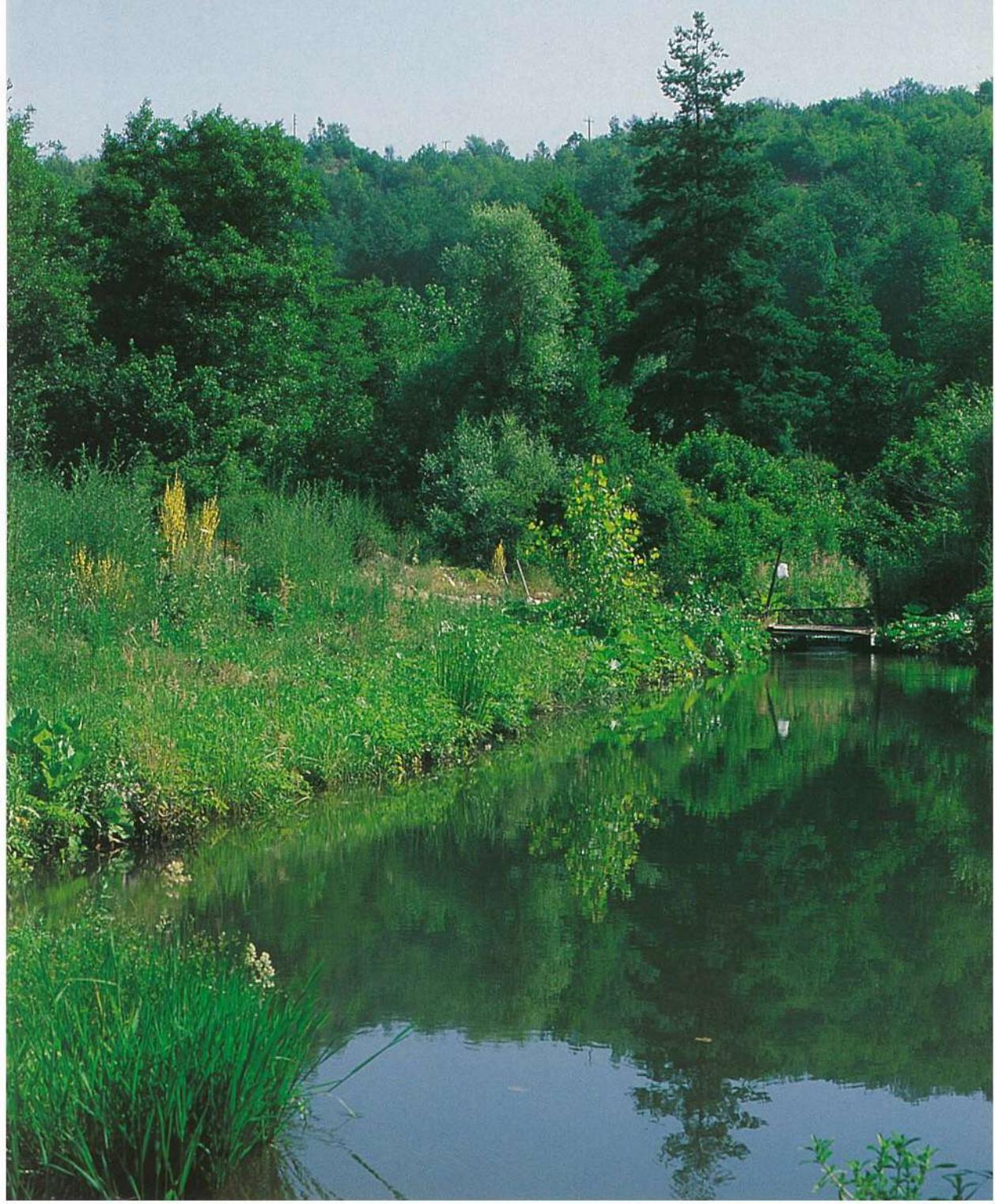
- Δεν βλέπετε τα ψάρια που κολυμπάνε; τους απαντάει ο Νίκος.

Τον κοιτάνε εξεταστικά και φεύγουν κουνώντας τα κεφάλια τους.

Το χειμώνα του '70, σε χρόνο ρεκόρ, οι βασικές εγκαταστάσεις είναι έτοιμες να λειτουργήσουν. Ο Νίκος έχει κερδίσει το στοίχημα, που είχε βάλει με τον εαυτό του. Κάποια στιγμή σκέφτεται μετη γυναίκα του, ότι εκτός απ' τις πέστροφες, χρειάζονται κι αυτοί μια σκεπή για τον εαυτό τους. Μέσα στην ερημιά που θα ζήσουν, δεν απαιτείται αρχιτεκτονική για το κονάκι τους, ούτε ειδική επίπλωση, για να δεχθούν τους επισκέπτες τους. Η κυρά-Ευλαμπία συμβιβάζεται με τα απολύτως απαραίτητα. Άλλωστε ποτέ δεν είχε συνηθίσει στις πολυτελειες. Αυτό που την ενδιαφέρει περισσότερο είναι να ξαναβλέπει, μετά το απύχημα, τον άντρα της ζωντανό, με όνειρα και στόχους. Στέκεται λοιπόν δίπλα του, όχι μόνον αδιαφαρτύρητα, αλλά πολύ συχνά ξεπερνώντας τις αδυναμίες του φύλου της. Ερχονται φορές, που η νύχτα την βρίσκει μέσα στα βουνά, καθώς επιστρέφει από κάποιο χωριό.

Ούτε τ' αγριεμένα σκυλιά την πτοούν αλλά ούτε κι η αρκούδα, που κάποια φορά εμφανίζεται μπροστά της στο μονοπάτι. Κοντά σ' αυτά βρίσκει την δύναμη και τον χρόνο να μεγαλώσει τις δύο κόρες της. Πως; Μόνο αυτή ξέρει. Και οι γυναίκες της Ελληνικής υπαίθρου.

Κάποτε ήταν ένα φέμα γεμάτο χρονάλες

Η Αθηνά βοηθάει με κάθε τρόπο τον πατέρα της.

ΜΙΑ ΠΑΓΩΜΕΝΗ ΠΙΣΙΝΑ

Θεολόγος Μαρτιάδης αποχωρεί από τον συνεταιρισμό, η δουλειά του δεν του αφήνει ελεύθερο χρόνο. Ο Νίκος με την γυναίκα του παίρνουν τις τύχες τους στα χέρια τους. Προμηθεύονται αυγά από τον Σταθμό της Εδεσσας. Κι ενώ περιμένουν με λοχτάρα τα πρώτα τους ψαράκια, βλέπουν τα αυγά να καταστρέφονται. Περνάει έτσι ο πρώτος χειμώνας ανεκμετάλλευτος. Στεναχωριούνται βέβαια οι Λατσίνογλου αλλά δεν απογοητεύονται.

Τον δεύτερο χειμώνα είναι πιο αισιόδοξοι, τα μικρά πεστροφάκια όμως αρνούνται για όλη μια φορά να βγουν από τα αυγά τους. Συμβουλεύονται ιχθυολόγους, δοκιμάζουν διάφορες τεχνικές. Αρχίζουν να περνούν τα χρόνια και καμιά θριαμβευτική κραυγή δεν ακούγεται στις εγκαταστάσεις του Λατσίνογλου. Οι αποταμιεύσεις της οικογένειας ελαττώνονται ραγδαία, τα παιδιά μεγαλώνουν με χιλιάδες στερήσεις. Ο Νίκος αρχίζει να κλονίζεται. Δεν μπορεί να κατανοήσει

ποια Θεία Δικαιοσύνη επιτρέπει αυτή την αδικία.

Κάποιες στιγμές πάλι ξαναβλέπει μπροστά τον στόχο του, άφθονα ψάρια να κολυμπούν ολόγυρα. Πεισμώνει τότε και ξαναρχίζει τον αγώνα. Η κατάσταση όμως εξακολουθεί να εξελίσσεται δραματικά. Λες και κάποια εχθρική μοίρα έχει βαλθεί να εξαντλήσει τα όρια της αντοχής τους.

Και φτάνει ο χειμώνας του '84-'85. Δώδεκα ολάκαιρα χρόνια οι Λατσίνογλου πειραματίζονται, αποτυχαίνουν αλλά συνεχίζουν να αντέχουν, να επιβιώνουν με ελάχιστα μέσα. Κλαίει πικρά η κυρά-Ευλαμπία, όταν είναι μόνη της, ποτέ όμως μπροστά στον άντρα της.

Πέφτει μια παγωνιά φοβερή στην περιοχή. Προσπαθούν, καίγοντας πανιά με πετρέλαιο, να διατηρήσουν το νερό των δεξαμενών σε υγρή κατάσταση. Κάποια πισίνα όμως δεν την προλαβαίνουν, παγώνει ολόκληρη και εγκλωβίζει μέσα της όλα τα αυγά που ακινητοποιούνται και μοιραία καταστρέφονται.

Λυώνουν κάποια στιγμή τα χιόνια, οι πάγοι

*Υπέροχο φυσικό περιβάλλον γύρω
από τις δεξαμενές.*

ξαναγίνονται γάργαρο νερό. Ετσι από συνήθεια, η κυρά-Ευλαμπία πάει μια βόλτα στις άψυχες πισίνες. Περνάει μπροστά απ' αυτήν, που δεν πρόλαβε να ξεπαγώσει. Ένα λεπτό στρώμα πάγου διασπάται που και που την ήρεμη επιφάνεια της. Κάνει να φύγει, μα κάτι τραβάει την προσοχή της και ξαναγυρίζει. Σκύβει όσο μπορεί πάνω απ' το νερό, για να δει καλύτερα.

- Δεν είναι δυνατόν, ψιθυρίζει. Έκει στο βάθος, κάτι κινείται. Πηγαίνει παραδίπλα. Κάτι κινείται κι εκεί. Είναι κάποια τόσο δα μικρά πραγματάκια. Που κάνουν μικρές, διστακτικές κινήσεις, σαν τα πρώτα βήματα μωρού.

Και τότε, μεσ' από τα κατάβαθμα της ψυχής της, βγαίνει μια θριαμβευτική κραυγή:-Νίκο! τρέχα γρήγορα.

Ο Νίκος Λατσίνογλου εκείνη την ώρα πίνει τον καφέ του. Μέσα απ' τα κλειστά παράθυρα φτάνει στ' αυτιά του κάτι σαν μακρινή φωνή. Δεν δίνει σημασία, μάλλον έχει κάνει λάθος.

Το κάλεσμα όμως ξανάρχεται στ' αυτιά του δυνατότερο.

Αναγνωρίζει τη φωνή της γυναίκας του. Μουρμουρίζοντας βαριεστημένα, ανοίγει την πόρτα και βγαίνει στο ψυχρό πρωϊνό.

- Τι να θέλει η ευλογημένη αυτή την ώρα; Την βλέπει σκυμμένη πάνω απ' την πισίνα, να του κουνάει ζωηρά τα χέρια της. - Πάει τρελάθηκε η γυναίκα μου, σκέφτεται.

Φτάνει δίπλα της, έτοιμος να της βάλει τις φωνές.

- Δες εκεί μέσα, του δείχνει με το δάχτυλο της.

- Τι να δω βρε γυναίκα; δεν βλέπω τίποτα.

- Και μένε Νίκο, σε γέρασαν τα βάσανα. Δες εδώ που σου δείχνω.

Ανοίγει ο Νίκος διάπλατα τα μάτια του.

- Έχει δίκιο αυτή η αθεόφοβη. Κατι γίνεται εκεί μέσα. Πολύ καιρό είχε να χορέψει με τον άντρα της η Ευλαμπία μ πία. Εκεί μπροστά στην πισίνα, χωρίς μουσική, χωρίς τραγούδι, είδε ξαφνικά τον εαυτό της να στριφογυρίζει και να χοροπηδάει σαν κοριτσόπουλο. Κι όταν καταλάγιασε ο παροξυσμός κάθισαν κατάχαμα λαχανιασμένοι.

- Μπορείς να μου εξηγήσεις βρε γυναίκα, τι στην ευχή έχει συμβεί; ρωτάει ο Νίκος.

- Δεν ξέρω ακόμα Νίκο. Αυτό που ξέρω είναι, ότι η πισίνα είναι γεμάτη ψαράκια.

Ηταν η πρώτη φορά μετά από τόσα χρόνια, που

είδαν οι Λατσίνογλου την πισίνα τους γεμάτη χιλιάδες ψαράκια, που έγιναν αργότερα όμορφες, μεγάλες πέστροφες με ζωηρά χρώματα.

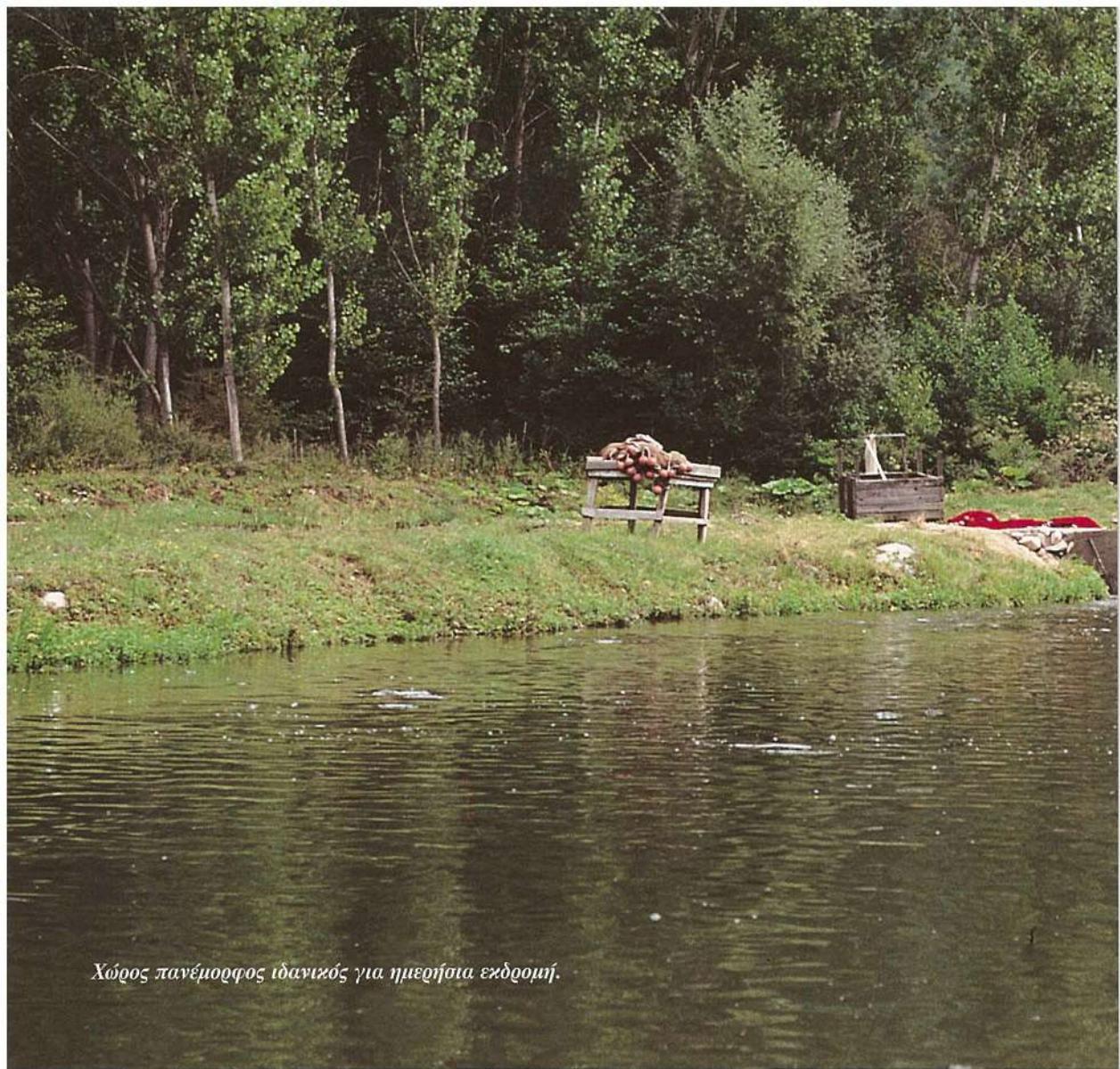
Τώρα ήξεραν πια. Τα μικρά αυγά χρειάζονταν, πριν σκάσουν, ένα διάστημα ηρεμίας. Άρχισαν να βελτιώνουν την τεχνολογία τους, να δημιουργούν και δικές τους πατέντες.

Μετά από δοκιμασίες τόσων χρόνων, έχουν πια το δικαίωμα να χαμογελούν.

*Άγρια πέστροφα, πάνω από 4 κιλά.
“Κάποτε θα ξελεφάσει τα 10 κιλά”,
λέει ο μπάρμπα - Νίκος.*

Χώρος πανέμορφος ιδανικός για ημερήσια εκδρομή.

ΤΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΟΝ

Σήμερα το πεστροφοτροφείο του Νίκου Λατοίνογλου θεωρείται από τα καλύτερα της χώρας. Παράγει γόνο άριστης ποιότητας και τροφοδοτεί πολλές μονάδες. Οι πέστροφές του φημίζονται για την νοστιμιά τους κι έχουν φανατικούς φίλους. Οι ποσότητες καπνιστής πέστροφας που παράγει κάθε χρόνο δεν επαρκούν για να καλύψουν την ζήτηση. Ούτε εμείς προλάβαμε φέτος να γευθούμε αυτή την λιχουδιά. Οπως επίσης δεν προ-

λάβαμε να παρακολουθήσουμε από κοντά όλα τα στάδια της πραγματικά συναρπαστικής διαδικασίας αναπαραγωγής.

- Δεν πειράζει, μου λέει ο μπάρμπα- Νίκος. Ας μην τα πούμε όλα αυτή τη φορά. Το χειμώνα που μας έρχεται, θα φύγετε για λόγο από την πόλη και θα 'ρθετε να μείνετε μερικές μέρες εδώ, μαζί μας. Να παρακαλάτε να χιονίσει πολύ, ν'αποκλεισθείτε. Για να 'χετε χρόνο να μελετήσετε από κοντά όλα τα στάδια. Και να περάσετε πολλές ήρεμες σπηγμές, δίπλα στο αναμμένο τζάκι. Ο μπάρμπα-Νίκος γεμίζει τα ποτηράκια με

σπιτικό Δραμινό τσίπουρο. Υστερα τσουγκρίζει με τον καθένα μας. Τελευταία τσουγκρίζει με την Γιώτα και την Αθηνά, τις δύο κόρες του, που κάθονται κοντά του. Η γυναίκα του όρθια παραδίπλα, τους καμαρώνει. Τους καμαρώνουμε και εμείς. Οσες ώρες βρισκόμαστε μαζί τους, το χαμόγελο δεν σβήνει από το πρόσωπο του μπάρμπα-Νίκου.

Εχω απέναντι μου έναν ευτυχισμένο άνθρωπο. Που κατάφερε να μετατρέψει την άτυχη στιγμή της ζωής του, σε όνειρα, στόχους και επιτυχία. Που αξιώθηκε να έχει

γύρω του τους δικούς του ανθρώπους, να συνεχίζουν με τον ίδιο ζήλο αυτό, που με τόσο κόπτο έχτισε.

Που και που κάποιο αυτοκίνητο ακούγεται από ψηλά και σε λόγο σταματά μπροστά μας. Οι γνωστοί χαιρετάνε εγκάρδια τον μπάρμπα-Νίκο και την οικογένειά του και παραγγέλνουν τα ψαράκια τους.

Αυτοί που έρχονται για πρώτη φορά, ρίχνουν μια ερευνητική ματιά ολόγυρα, βγαίνουν δισταχτικά και ρωτάνε αν βρίσκεται εδώ το πεστροφοτροφείο.

Υστερα ακολουθούν στις δεξαμενές αυτόν

Χιλιάδες μικρά πεστροφάκια αναπτύσσονται κάθε χρόνο.

που θα βγάλει τα ψάρια Ολοι είναι περίεργοι, να δουν από κοντά την διαδικασία. Τις περισσότερες φορές έχουν μαζί τους μικρά παιδιά, που ξεφωνίζουν από χαρά, καθώς βλέπουν τις πέστροφες στην απόχη. Η κυρά-Ευλαμπτία κάνει θριαμβευτικά την εμφάνισή της από την κουζίνα. Στα χέρια της κρατάει μια τεράστια πιατέλα γεμάτη φρεσκοτηγανισμένες πέστροφες. Είναι εμπειρία να τρώει κανείς πέστροφες στο σπίτι του μπάρμπα-Νίκου, απ' τα χέρια της γυναίκας του.

- Γιατί αλήθεια δεν στήνεις μια ταβερνούλα; τον ρωτάω. Πολλοί άνθρωποι θα 'θελαν να απολαύσουν τα ψαράκια σου σ' αυτό το φυσικό περιβάλλον.

- Κουράστηκα πια, μου απαντάει. Άλλωστε εγώ ολοκλήρωσα τον κύκλο μου, το κέρδισα το στοίχημα με τον εαυτό μου. Αν θέλουν οι κόρες μου, ας συνεχίσουν.

Ο ήλιος χαμηλώνει πίσω απ' τον κατάφυτο λόφο. Ροδίζει για λίγο τις απέναντι πλαγιές κι ύστερα χάνεται. Η κοιλάδα γεμίζει σκιές, η καλοκαιριάτικη νύχτα δεν θ' αργήσει να

'ρθει. Άλλες φορές θα φροντίζαμε να επισπεύσουμε την αναχώρησή μας.

Απόψε όμως δεν μας αγγίζει το άγχος της επιστροφής. Θα περάσουμε την νύχτα μας εδώ, προσκεκλημένοι του μπάρμπα-Νίκου και της οικογένειάς του.

Τα ζωντανά της νύχτας αρχίζουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους. Τα βατραχάκια με τις φωνές τους δεν μας ενοχλούν, είμασταν όλωστε προετοιμασμένοι. Βγαίνουν τα πρώτα άστρα.

Ζητάω από τους οικοδεσπότες μας να χα-

μηλώσουν όσο γίνεται τα εξωτερικά φώτα.

Είναι σπάνια τύχη να 'χουμε πάνω απ' τα κεφάλια μας το θαύμα της δημιουργίας στις καλύτερες στιγμές του.

Καθόμαστε έτσι ώρα πολλή κάτω απ' το φως της καλοκαιριάτικης βραδιάς. Μιλάμε ελάχιστα, καθένας προτιμά τις σκέψεις του αυτές τις στιγμές.

Παρατηρώ τον μπάρμπα-Νίκο. Για αρκετή ώρα τώρα παραμένει σιωπηλός στο καναπεδάκι του με τα μάτια βασιλεμένα.

Η μήπως αποκοιμήθηκε κιόλας;